

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/48/2023
Identifikačné číslo spisu:	2306010490
Dátum vydania rozhodnutia:	18.09.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:2306010490.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci obvineného B. N. pre zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona a iné, po povolení obnovy konania, na neverejnom zasadnutí konanom 18. septembra 2024 v Bratislave, o dovolaní obvineného B. N. proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 9. decembra 2021, sp. zn. 5To/41/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného B. N. odmieta.

Odôvodnenie

V poradí druhým rozsudkom Okresného súdu Galanta (ďalej tiež „okresný súd“) z 10. februára 2021, sp. zn. 2T/136/2006, okresný súd rozhodol tak, že podľa § 166 Trestného poriadku obvinenému B. N. (ďalej tiež „obvinený“) pri nezmenenom výroku o vine vyslovenej rozsudkom Okresného súdu Galanta zo 7. februára 2007, sp. zn. 2T/136/2006, za v bode 1/ zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona a v bode 2/ zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, uložil podľa § 183 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), písm. n), § 37 písm. h), písm. m), § 38 ods. 2 Trestného zákona, podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam, trest odňatia slobody vo výmere 53 mesiacov a 22 dní. Zároveň okresný súd podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, na výkon uloženého trestu ho zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia.

Proti rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, na podklade ktorého Krajský súd v Trnave rozsudkom z 9. decembra 2021, sp. zn. 5To/41/2021 podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku zrušil rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvinenému podľa § 166 Trestného poriadku pri nezmenenom právoplatnom výroku o vine vyslovenej rozsudkom Okresného súdu Galanta zo 7. februára 2007, sp. zn. 2T/136/2006, za v bode 1/ zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona a v bode 2/ zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, uložil podľa § 183 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), písm. n), § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona a § 41 ods. 2

Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 53 mesiacov a 22 dní. Na výkon uloženého trestu ho krajský súd podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia.

Proti rozsudku krajského súdu podal obvinený prostredníctvom obhajcu JUDr. Miloslava Tótha dovolanie z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. h) a písm. i) Trestného poriadku, t. j. z dôvodu, že malo byť zásadne porušené právo na obhajobu [§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku], že mal byť uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa [§ 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku] a napokon, že napadnuté rozhodnutie má byť založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia [§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku].

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený namietal nedostatočnosť odôvodnení rozhodnutí, keď súdy „prehliadali a nijakým spôsobom nereagovali“ na jeho argumentáciu vychádzajúcu z § 404 ods. 2 veta druhá Trestného poriadku, v zmysle ktorej, v rámci obnovy konania, ak dôjde k zrušeniu právoplatného rozsudku vyhláseného na základe konania dohody o vine a treste, súd vráti vec prokurátorovi do prípravného konania. Podľa názoru obvineného, súdy nereagovali na jeho argumentáciu v tomto smere, čím porušili nielen právo na obhajobu, ale aj právo na spravodlivý súdny proces. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného zákona považuje za naplnený tým, že v pôvodnom konaní pred povolením obnovy konania mu bol ukladaný trest na spodnej hranici trestnej sadzby, tak aj po povolení obnovy konania a na podklade zásady zákazu zmeny k horšiemu je potrebné mu ukladať trest na spodnej hranici trestnej sadzby ustanovenej zákonom.

Z vyššie uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby dovolací súd vyslovil rozsudkom porušenie zákona v jeho neprospech, aby zrušil rozsudky krajského a okresného súdu a tomuto súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa písomne vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Galanta (ďalej tiež „prokurátorka“), ktorá navrhla, aby najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, pretože je zjavné, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. K namietaným údajným nedostatkom odôvodnenia uviedla, že súdy svoje rozhodnutia náležite odôvodnili a v danej veci konštatovali, že vo veci nebol v dôsledku obnovy konania zrušený celý pôvodný rozsudok vyhlásený na podklade dohody o vine a treste, ale len v časti výroku o treste (výrok o vine zostal obnovou konania nedotknutý), preto ani nebolo možné vrátiť vec v celom rozsahu do prípravného konania na uzatvorenie novej dohody o vine a treste v zmysle § 404 ods. 2 Trestného poriadku. Trest uložený obvinenému považuje prokurátorka za zákonný, primeraný a správny, pričom inštitút mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 Trestného zákona je založený na princípe fakultatívnosti a individuálnosti. Trest je uložený v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby a dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku nemožno, podľa názoru prokurátorky, naplniť námietkou jeho neprimeranosti v dôsledku nepoužitia inštitútu mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 Trestného zákona (viď S 5/2011).

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), a že dovolateľ pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Dovolací súd zistil, že obvineným uplatnené dôvody dovolania nie sú zjavne naplnené, a preto ho podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietol.

Primárne treba uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti už právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávnych vád, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007]. Dovolanie taktiež nepredstavuje ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nie je „ďalším odvolaním“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020).

Zároveň platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, vád a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu príslušného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku) - primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod číslom R 7/2011. Pokiaľ obvinený nachádzal naplnenie zásadného porušenia práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutí súdov nižšieho stupňa vo vzťahu k neaplikovaniu § 404 ods. 2 Trestného poriadku, uvedená námietka je zjavne neopodstatnená. V danom prípade obvinený namietal nepoužitie ustanovenia § 404 ods. 2 Trestného poriadku v poradí prvom odvolaní z 8. januára 2019 a jeho doplnení z 26. januára 2019. K tejto námietke sa jasne a zrozumiteľne vyjadril krajský súd v uznesení z 5. septembra 2019, č. k. 5To/14/2019-2018 (pozri strana 5 odsek 6). Z odôvodnenia vyššie špecifikovaného rozhodnutia krajského súdu je zrejmé, že predmetnú vec okresný súd správne nevrátil do prípravného konania, pretože rozsudok Okresného súdu Galanta zo 7. februára 2007, sp. zn. 2T136/2006 vyhlásený na podklade predchádzajúcej dohody o vine a treste, nebol v konaní o obnove konania vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 1Nt/19/2017 zrušený v celom rozsahu, ale len vo výroku o treste.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Dovolací súd zdôrazňuje potrebu, aby v dovolaní namietaná vada vecne (svojím obsahom) zodpovedala niektorému zo zákonom daných dovolacích dôvodov. Uvedené neplatí vo vzťahu k námietkam obvineného k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku. Tento dovolací dôvod totiž ako prípustnú námietku vymedzuje uloženie trestu mimo zákonom uvedenej trestnej sadzby, alebo uloženie nezákonného druhu trestu. Námietka neuloženia trestu na dolnej hranici trestnej sadzby je mimo rámca dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, a preto nie je z tohto dôvodu (argumentácia mimo zákonných dôvodov) naplnená ani tento dovolací dôvod.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, dovolanie možno podať ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Citované ustanovenie slúži výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb a jeho znenie za bodkočiarkou „správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť“, vylučuje možnosť úspešne sa domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené s výnimkou uvedenou v ustanovení § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorá však prináleží iba ministrom spravodlivosti. Pokiaľ sa jedná o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, obvinený vo svojom dovolaní neuviedol žiadnu konkrétnu právnu vadu, ktorá tento dôvod naplňuje, preto dovolací súd vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu svoje rozhodnutie ani bližšie neodôvodňuje.

Dovolaním obvineného B. N. zjavne neboli naplnené ním uvedené dovolacie dôvody, ale ani žiadne iné dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.